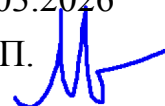

ФІЗИЧНА ОСОБА – ПІДПРИЄМЕЦЬ
Мамченко Володимир Павлович

ЗАТВЕРДЖЕНО

Фізична особа-
підприємець 15.03.2026

МАМЧЕНКО В.П.

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної
середньої освіти
«Формування наскрізних умінь здобувачів освіти через соціально-
емоційне навчання на рівні базової середньої освіти»

Київ - 2026

Напрямок підвищення кваліфікації: формування наскрізних умінь здобувачів освіти через соціально-емоційне навчання на рівні базової середньої освіти.

Цільова група: Вчителі закладів загальної середньої освіти (базова середня освіта).

Розроблено на основі Типової програми «Соціально-емоційне навчання як інструмент розвитку наскрізних умінь учнів Нової української школи» (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України №1465 від 04.11.2025).

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС). Форма: дистанційна.

Термін дії програми: з 16.01.2026 до 31.12.2030 року.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна освітня парадигма Нової української школи акцентує увагу на формуванні не лише предметних знань, а й наскрізних умінь, що є критично важливими для успішної адаптації здобувачів освіти у швидкозмінному світі. Соціально-емоційне навчання (СЕН) визнано одним із найефективніших

підходів для розвитку таких умінь, оскільки воно сприяє усвідомленню та управлінню власними емоціями, побудові здорових стосунків та прийняттю відповідальних рішень. Інтеграція СЕН у освітній процес допомагає створити сприятливе навчальне середовище, де кожен учень відчувається цінним та захищеним.

Актуальність програми зумовлена потребою педагогів у системних знаннях та практичних навичках щодо впровадження СЕН у щоденну педагогічну практику. Розвиток емоційно-етичної та психологічної компетентностей вчителя є запорукою ефективної роботи з учнями, які потребують підтримки у розвитку соціальних та емоційних навичок. Програма пропонує інструменти та методики, які дозволять педагогам цілеспрямовано формувати наскрізні вміння, сприяючи всебічному розвитку особистості здобувачів освіти.

Особливості реалізації: Програма реалізується у дистанційній формі, що забезпечує гнучкість навчання. Вона поєднує лекційний матеріал для теоретичного осмислення, практичні заняття для відпрацювання навичок та самостійну роботу для поглиблення знань.

Мета: поглиблення професійних компетентностей педагогів щодо формування наскрізних умінь здобувачів освіти через соціально-емоційне навчання, сприяючи розвитку емоційно-етичної та психологічної компетентностей вчителя.

Завдання підвищення кваліфікації:

- Ознайомлення з теоретичними засадами та принципами соціально-емоційного навчання.
- Опанування методів та прийомів інтеграції СЕН у навчально-виховний процес.
- Розвиток практичних навичок створення сприятливого середовища для формування наскрізних умінь.
- Застосування інструментів оцінювання прогресу здобувачів освіти у розвитку соціально-емоційних навичок.

Професійні компетентності, що розвиваються (за профстандартом «Вчитель ЗЗСО», 2024):

- Вчитель ЗЗСО. Б2. Емоційно-етична компетентність
- Вчитель ЗЗСО. Б1. Психологічна компетентність

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- Визначати ключові компоненти соціально-емоційного навчання та їхню роль у формуванні наскрізних умінь.
- Застосовувати ефективні стратегії та методики СЕН у педагогічній діяльності.
- Розробляти та впроваджувати елементи СЕН у зміст навчальних предметів та позаурочну діяльність.
- Оцінювати рівень розвитку соціально-емоційних навичок здобувачів освіти.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, що дозволяє об'єктивно відобразити рівень засвоєння матеріалу. Поточне оцінювання включає виконання практичних завдань (40 балів) після кожного модуля, які

передбачають розробку фрагментів уроків або виховних заходів із застосуванням СЕН, а також рефлексивні звіти (20 балів) щодо власного досвіду інтеграції СЕН. Підсумковий контроль реалізується у формі комплексного тестування (40 балів), що охоплює теоретичні питання та ситуаційні завдання з усіх тем програми. Для успішного завершення програми слухачам необхідно набрати не менше 70 балів зі 100. За результатами успішного проходження програми слухачі отримують сертифікат про підвищення кваліфікації.

Документ за результатами: сертифікат про підвищення кваліфікації.

Вартість підвищення кваліфікації одного педагогічного працівника: 450 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва модуля / теми	Лекції	Практичні	Самостійні	Контроль	Усього
1	Модуль 1. Теоретичні засади та принципи соціально-емоційного навчання	3	9	3	1	16
1.1	Концепція соціально-емоційного навчання в контексті НУШ					
1.2	Ключові компоненти соціально-емоційних навичок					
1.3	Психологічні основи формування наскрізних умінь					
1.4	Роль вчителя у розвитку емоційного					

	о інтелекту здобувачів освіти					
2	Модуль 2. Методичні аспекти інтеграції СЕН у освітній процес	3	7	3	1	14
2.1	Стратегії та інструменти впровадження СЕН у навчальні предмети					
2.2	Організація сприятливого освітнього середовища для СЕН					
2.3	Оцінювання та відстеження прогресу у формуванні соціально-емоційних навичок					
	Усього	6	16	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Теоретичні засади та принципи соціально-емоційного навчання

Тема 1.1. Концепція соціально-емоційного навчання в контексті НУШ. Соціально-емоційне навчання: визначення, цілі, принципи; історичний розвиток СЕН; СЕН як основа для формування наскрізних умінь; нормативно-правове забезпечення СЕН в НУШ; міжнародний та український досвід впровадження СЕН.

Тема 1.2. Ключові компоненти соціально-емоційних навичок. Самоусвідомлення; самоконтроль; соціальна свідомість; навички стосунків; прийняття відповідальних рішень; взаємозв'язок наскрізних умінь та компонентів СЕН; вікові особливості розвитку соціально-емоційних навичок.

Тема 1.3. Психолого-педагогічні основи формування наскрізних умінь. Теорії розвитку емоційного інтелекту; когнітивні та афективні аспекти навчання; механізми формування емпатії та співчуття; розвиток критичного мислення та креативності через СЕН; вплив психологічного клімату на освітні результати. Тема 1.4. Роль вчителя у розвитку емоційного інтелекту здобувачів освіти. Емоційно-етична компетентність вчителя; психологічна компетентність вчителя; моделювання позитивної поведінки; управління власними емоціями; створення довірливих стосунків з учнями; формування культури взаємодії в освітньому середовищі.

Модуль 2. Методичні аспекти інтеграції СЕН у освітній процес

Тема 2.1. Стратегії та інструменти впровадження СЕН у навчальні предмети. Інтеграція СЕН у зміст навчальних програм; методики розвитку емпатії та співпраці; використання ігрових технологій та дискусій; проєктна діяльність як інструмент СЕН; приклади впровадження СЕН на уроках різних предметів. Тема 2.2. Організація сприятливого освітнього середовища для СЕН. Створення безпечного та підтримуючого простору; формування позитивного психологічного клімату в класі; розвиток навичок комунікації та вирішення конфліктів; залучення батьків до СЕН; співпраця з психологічною службою закладу освіти.

Тема 2.3. Оцінювання та відстеження прогресу у формуванні соціально-емоційних навичок. Принципи формувального та підсумкового оцінювання СЕН; інструменти для спостереження за розвитком соціально-емоційних навичок; методи самооцінки та взаємооцінки; використання портфоліо; зворотний зв'язок як інструмент розвитку.

3.1. Практичні завдання:

- Розробка фрагмента уроку (15-20 хв) з інтеграцією елементів соціально-емоційного навчання, спрямованих на розвиток однієї з наскрізних умінь (наприклад, критичне мислення, вміння працювати в команді).
- Створення сценарію міні-тренінгу (30 хв) для учнів 5-9 класів, присвяченого розвитку навичок самоконтролю або емпатії, з детальним описом вправ та матеріалів.
- Аналіз кейсу щодо конфліктної ситуації в учнівському колективі та розробка стратегії її вирішення з використанням принципів соціально-емоційного навчання.

3.2. Питання для самоопрацювання:

- Нормативно-правові документи щодо впровадження СЕН в Україні.
- Вплив цифрових технологій на розвиток соціально-емоційних навичок здобувачів освіти.
- Особливості роботи з учнями, які мають особливі освітні потреби, у контексті СЕН.
- Роль СЕН у профілактиці булінгу та насильства в освітньому середовищі.

4. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>

3. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

Основна література

1. Освітологія: Основи соціально-емоційного та етичного навчання. Посібник для вчителя. Київ: ДУ «Інститут модернізації змісту освіти», 2023. 224 с.

2. Громова В. М. Розвиток емоційного інтелекту в учнів: практичний посібник. Київ: Шкільний світ, 2022. 128 с.

3. Козир М. В. Соціально-емоційне навчання в освітньому процесі НУІІ: методичні рекомендації. Львів: Світ, 2021. 160 с.

4. Савіна О. О. Формування наскрізних умінь через соціально-емоційний розвиток: навчально-методичний посібник. Харків: Основа, 2023. 192 с.

Додаткова література

1. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>

2. Наказ МОН України від 20.04.2020 № 536 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій закладів загальної середньої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0467-20#Text>

3. Посібник для вчителя «Навчаємось разом». Київ: Проєкт USAID «Демократичне врядування у Східній Україні», 2020. 256 с.